

Hasan KARAL
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı
İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan sorularımın, Tarım ve Orman Bakanı Sn. İbrahim Yumaklı tarafından Anayasanın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılması hususunu arz ederim. 21.07.2023

Hasan KARAL
İstanbul Milletvekili

Dünya kiraz üretiminde ilk sırada yer alan ülkemizde, hava koşullarına bağlı olarak yıllık 400-500 bin ton civarında rekolte elde edilmektedir. Dünya kiraz üretiminin yüzde 20'sini karşılayan ülkemiz için stratejik bir ürün olarak görülmesi gereken kiraz üreticileri artan maliyetler, kısa hasat dönemi ve olumsuz hava koşulları gibi birçok etken nedeniyle her geçen yıl sıkıntılı hasat dönemi yaşamaktadır. İlaçlama, sulama, çapalama, işçilik maliyeti, akaryakıt fiyatlarının çok yüksek olması dolayısıyla bu yıl 18 ila 25 lira arasında kilo başı bir maliyete sebep olan kiraz, tüccarların inisiyatifine bırakılmıştır.

Ülkemizde kalibresi, şeker oranı ve tadı ile Avrupa'da en çok tercih edilen, son turfanda kirazların yetiştirildiği Niğde'nin Ulukışla ilçesinde, 18 ila 25 TL arasında maliyeti bulunan kirazların satamamaktan şikayetçi olan ilçeye bağlı Darboğaz köylüleri, Ulukışla - Pozantı arasındaki E-90 karayolunu çift yönlü olarak trafiğe kapatarak ürettikleri kirazı yola dökmüştür. Kiraz tüccarlarının 10-15 TL fiyatlarla satın aldığını belirten köylüler, emeklerinin karşılığını alamadıklarını belirterek 1 yıl boyunca yetiştirdikleri ürünlerini toplamama kararı almış, meyvesini ağaçta bırakmak zorunda kalmıştır.

Bu bağlamda;

- 1) Maliyetinin çok altında fiyatla kirazını satmak zorunda kalan çiftçilerin mağduriyetlerinin giderilmesine yönelik herhangi bir acil planlama var mıdır?
- 2) Dünyadaki kiraz üretiminin 5'te 1'ini karşılayan ülkemizde kirazın stratejik bir ürün olarak ele alınmasına yönelik bir çalışma yapmayı düşünüyor musunuz?
- 3) Ürettiği ürünün fiyatı ile maliyeti arasında sıkışan kiraz üreticilerine, artan maliyetlerinin karşılanması için teşvik planlaması var mıdır?
- 4) Toplandıktan hemen sonra muhafaza edilmesi gereken kirazın daha uzun ömürlü hale gelmesi için üreticilerin talepleri doğrultusunda soğuk hava depoları, paketleme, işleme, gibi entegre teknolojik tesislerin desteklenmesine yönelik herhangi bir çalışma var mıdır?
- 5) Akaryakıt, işçilik, ilaç, gübre, çapalama gibi maliyetlerle başa çıkmaya çalışırken maliyete bakılmadan fiyatlandırmada tüccarların inisiyatifine bırakılan kiraz üreticilerinin mağduriyet yaşamaması için hangi tedbirler planlanmaktadır?